



François van Romburgh (1864-1920) zandgraf 639 vak J
Collecteur van de Staatsloterij en lid van de gemeenteraad Leiden

Personalia

Geboren: 4 november 1864 te Leiden

Zoon van: Hubertus van Romburgh en Cornelia Gerarda Maria van Trotsenburg

Gehuwd met: Neeltje Langeveld op 14 oktober 1890 te Haarlem

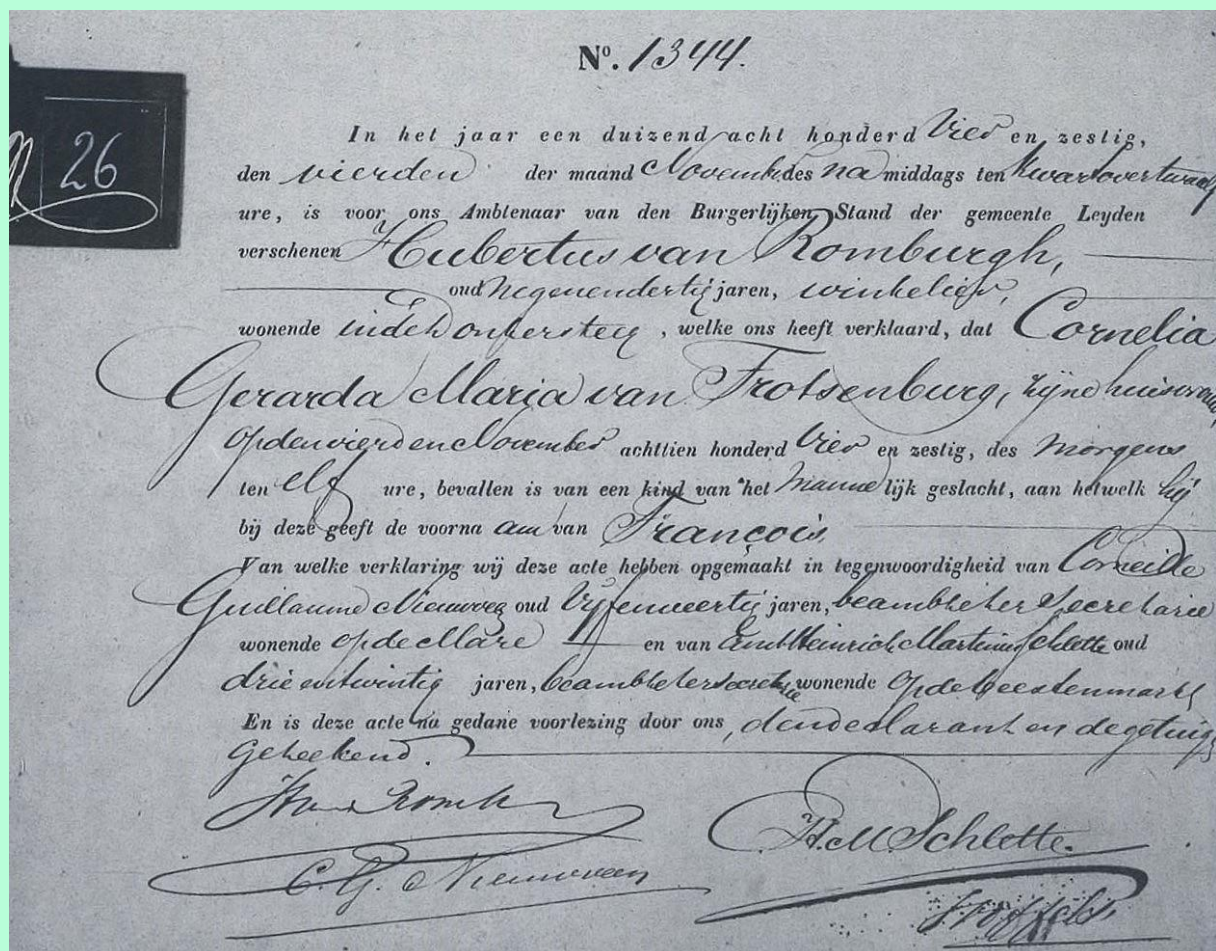
Overleden: 24 november 1920

Begraven: 27 november 1920

Levensverhaal

Ouderlijk gezin en jeugd

François van Romburgh is het negende kind van Hubertus van Romburgh (1825-1889) en Cornelia Gerarda Maria van Trotsenburg (1831-1901).



Geboorteakte

Het gezin Van Romburgh-Van Trotsenburg bestaat uit de volgende twaalf kinderen:

- Geertrui Wilhelmina Cornelia (geboren op 2 november 1850 en overleden op 28 augustus 1881, 30 jaar);
- Hermanus Hubertus (geboren op 13 januari 1852 en overleden op 16 maart 1919, 67 jaar);
- Elisabeth (geboren op 21 oktober 1853 en overleden op 1 juli 1939, 85 jaar)
- Pieter (geboren op 30 september 1855 en overleden op 27 mei 1945, 89 jaar);
- Hubertus (geboren op 17 juli 1857 en overleden op 4 januari 1869, 11 jaar);
- Cornelia Gerarda Maria (geboren op 30 september 1858 en overleden op 31 december 1940, 82 jaar);
- Wilhelmina (geboren op 11 november 1860 en overleden op 14 februari 1938, 77 jaar);
- Maria Huberta (geboren op 28 oktober 1862 en na ruim vier maanden overleden op 9 maart 1863);
- François, onze hoofdpersoon;
- een op 18 december 1865 naamloos doodgeboren kind;
- Marius (geboren op 15 oktober 1867 en na bijna negen maanden overleden op 7 juli 1868);
- Maria (geboren op 15 juni 1870 en overleden op 12 maart 1945, 74 jaar).

Alle kinderen zijn in Leiden geboren, de eerste vier op de Turfmarkt, de overige acht in de Donkersteeg.

François kan goed leren en na de lagere school te hebben doorlopen gaat hij naar de HBS, waar hij met succes rond 1882 zijn eindexamen doet.

Kerkelijk behoort het gezin tot de Doopsgezinde Gemeente. François zelf kan tot de vrijzinnige richting worden gerekend. Hij is een godsdienstig man en op latere leeftijd verschillende jaren lid van de Kerkenraad van de Doopsgezinde Gemeente.

Collecteur van de Staatsloterij

François gaat na de HBS eerst enkele jaren in de ijzerhandel van zijn vader werken, in de Donkersteeg. In 1888 wordt hij collecteur van de Staatsloterij, een betrekking waarin hij zijn grootvader Pieter van Romburgh opvolgt.

Deze functie brengt Van Romburgh in aanraking met allerlei mensen, iets wat hem veel genoegens verschaft.



Donkersteeg ca. 1900

Maatschappelijk werk en politiek

Zijn baan bij de Staatsloterij geeft François veel vrijheid en vrije tijd, die hij grotendeels besteedt als vrijwilliger in diverse organisaties. Zo is hij vele jaren medewerker van de Leidsche Maatschappij van Weldadigheid ter voorkoming van Armoede, en van de Vereniging Uit Liefde.

Voor deze beide organisaties verricht hij veel nuttig werk. Met name adviseert hij het bestuur om al dan niet gezinnen te ondersteunen. Voor zo'n advies doet hij grondig onderzoek en zijn adviezen worden eigenlijk altijd overgenomen.

Van Romburgh is een liefhebber van bloemen en planten. In 1893 treedt hij toe tot de Leidse Afdeling van de Nederlandse Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde. Een jaar later wordt hij hiervan secretaris en gedurende 27 jaar vervult hij deze functie op voortreffelijke wijze.

Hij laat zien een uitstekend organisator te zijn. Niets ontsnapt aan zijn aandacht en hij weet voor elk probleem een oplossing te vinden. Van Romburgh is de spil van alle tentoonstellingen en keuringen, die deze Leidse Afdeling organiseert.

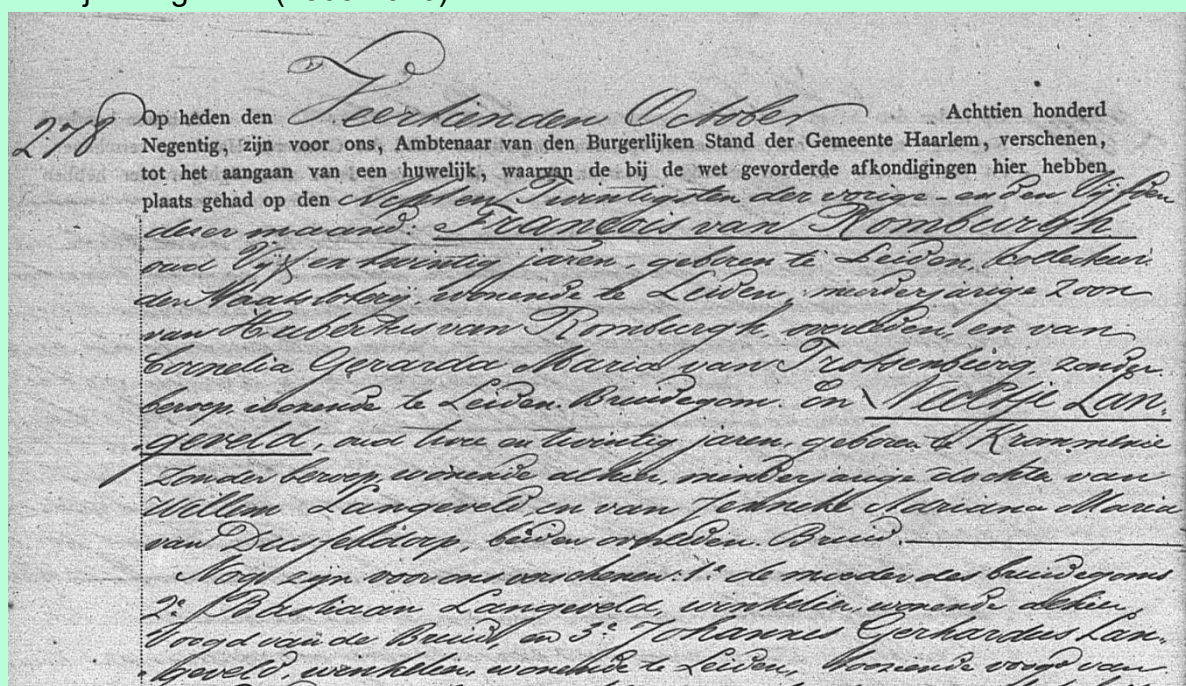
Toen het tuinbouwonderwijs zich begon te ontwikkelen en ook in Leiden cursussen op dit gebied werden gegeven, werd Van Romburgh secretaris-penningmeester van de Commissie van Toezicht. Deze functie bekleedt hij tot zijn overlijden in 1920.

Daarnaast is hij secretaris van de Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingenverkeer, penningmeester van de Vereeniging Fortuna, 2de-secretaris van de Leidse Wielervereniging "All Right", plaatsvervangend voorzitter van de Leidse Huurcommissie en plaatsvervangend lid van de Militieraad in het District Leiden. Deze laatste vier functies bekleedt Van Romburgh slechts kort.

Op politiek gebied is Van Romburgh ook actief. Vele jaren is hij lid van het bestuur van de Vrijzinnige Kiesvereniging. Op 15 december 1915 wordt hij verkozen tot lid van de gemeenteraad in Leiden. In de raad neemt hij een aparte positie in. Hij is een zelfstandig raadslid en uitermate goed op de hoogte van lokale zaken. Vooral in de commissies waarvan hij deel uitmaakt doet hij zijn zegje. Lang heeft hij niet in de raad gezeten, want op 2 september 1919 moet hij plaatsmaken voor een lid van de SDAP.

Huwelijk en gezin

Op 14 oktober 1890 treedt François van Romburgh te Haarlem in het huwelijk met Neeltje Langeveld (1868-1926).



Huwelijksakte (deel)

Het echtpaar krijgt twee dochters:

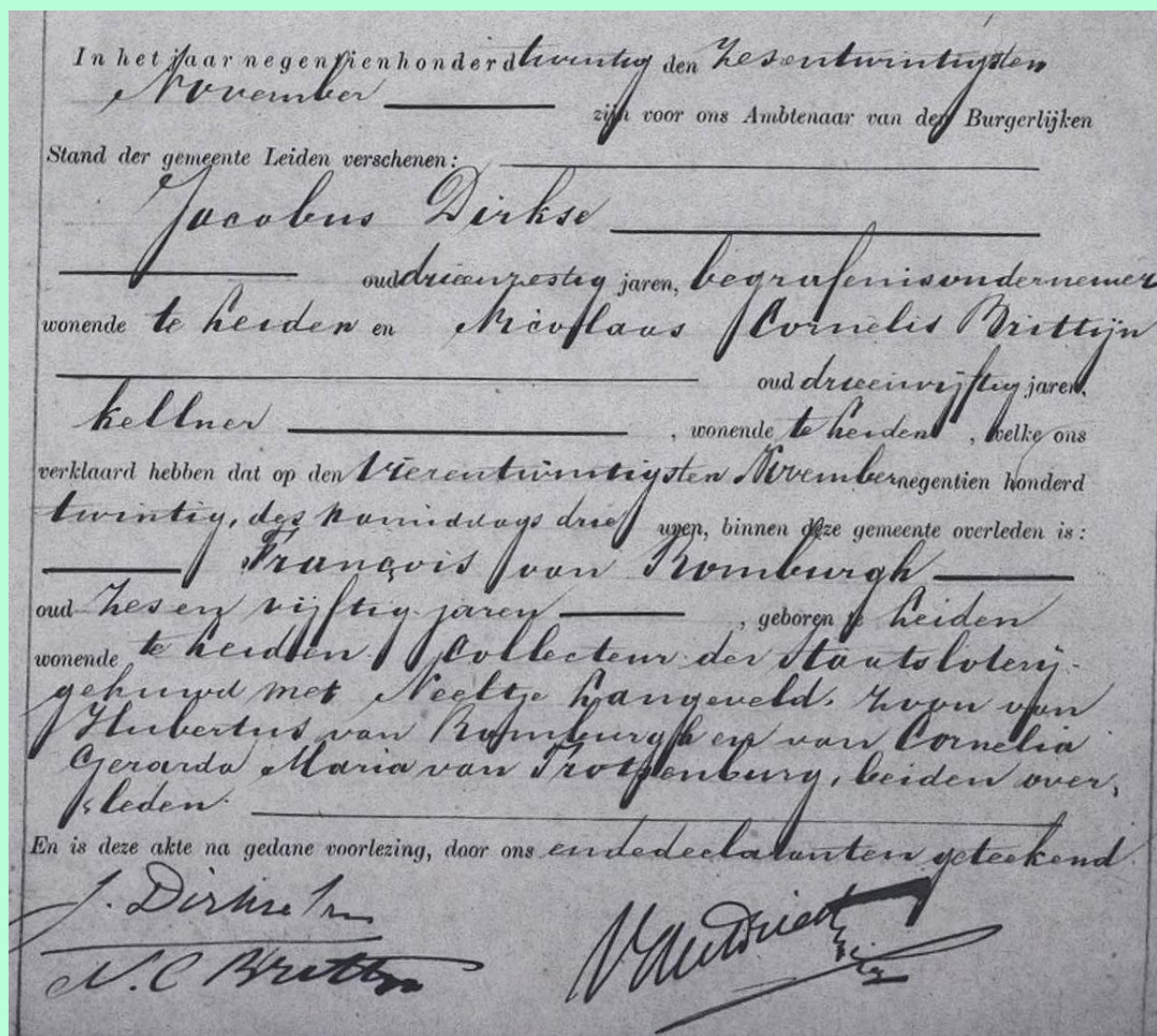
- Cornelia Gerarda Maria (geboren op 7 november 1891 en overleden op 4 augustus 1950, 58 jaar);
- Jenneke Adriana Maria (geboren op 5 november 1898 en overleden op 8 oktober 1956, 57 jaar).

Het gezin woont eerst korte tijd op de Haarlemmerstraat nr. 53a te Leiden, in 1891 verhuist het naar Zoeterwoude en een aantal jaren later keert het terug naar de Haarlemmerstraat, waar het op nr. 5a woont.

Overlijden

Van Romburgh heeft een zwakke gezondheid, waar hij nooit over spreekt en wat slechts bij zijn naaste familie en enkele goede vrienden bekend is. Alleen zij weten dat het met zoveel ijver vervullen van zijn tijdrovende activiteiten hem lichamelijk grote en zware inspanning kost. Daardoor waarderen zij hun trouwe familielid of vriend extra.

Deze fysieke ongemakken zijn ook de reden dat hij al op 56-jarige leeftijd, op 24 november 1920, aan een nierkwaal komt te overlijden.



Overlijdensakte

In het Leidsch Dagblad van 25 november staat op de voorpagina het volgende In Memoriam.

Gisteren is, na een betrekkelijk korte, doch heftige nieraandoening alhier overleden onze stadsgenoot François van Romburgh. Hij werd geboren te Leiden den 4den November 1864 en bereikte dus den leeftijd van 56 jaar.

Den heer Van Romburgh was een geboren en getogen Leidenaar en heeft er tot zijn dood onafgebroken gewoond.

Na de Hoogere Burgerschool voor Jongens alhier te hebben bezocht, ging hij in den ijzerhandel in de zaak van zijn vader in de Donkersteeg, doch volgde later zijn grootvader als collecteur der Staatsloterij op, welke betrekking hij tot zijn dood heeft vervuld.

Zijn plaatselijke bekendheid met personen en toestanden in deze gemeente was bijzonder groot, zoodat men hem daarover zelden tevergeefs raadpleegde. Daartoe werkte ook mede zijn maatschappelijke functie als collecteur der Staatsloterij, waardoor hij met veel menschen in aanraking kwam. Deze betrekking gunde hem veel vrijen tijd, dien hij echter gaf aan tal van nuttige instellingen of vereenigingen.

Zoo was hij vele jaren een bijzonder gewaardeerd medewerker van de Leidsche Maatschappij van Weldadigheid ter voorkoming van Armoede. Gezinnen door hem voor ondersteuning aan het Hoofdbestuur voorgedragen, konden op dien steun rekenen. Het Hoofdbestuur wist, dat nauwkeurig onderzoek was voorafgegaan, en vertrouwde zijn adviezen volkomen.

De tuinbouw trok hem van jongs af bijzonder aan en zoo liet hij zich reeds voor voor jaren een benoeming welgevallen als secretaris van de Leidsche Afdeeling der Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde, welke functie hij tot zijn dood bekleedde. In die kwaliteit leerde men hem ook kennen in de vooraanstaande kringen der Maatschappij zelve, met het gevolg, dat hem een plaats in het Hoofdbestuur werd aangewezen. Ook als lid van het Hoofdbestuur werd zijn toewijding en werkkraft zeer gewaardeerd.

Vele jaren was hij bestuurslid der Vrij-Liberale Kiesvereeniging, welke Vereeniging hem in 1915 candidaat stelde voor het lidmaatschap van den Gemeenteraad, met het gevolg, dat hij werd gekozen en 15 December als zoodanig zitting nam.

Ook dit ambt vervulde hij met eere. Al nam hij in het Raadscollege geen vooraanstaande plaats in en al was hij allermintst een partijman, zijn practische zin kwam bij menige gelegenheid in den Raad uit en zijn groote plaatselijke kennis verleende hem een aandachtig oor der vergadering, als hij zijn adviezen gaf.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader,

**FRANÇOIS
VAN ROMBURGH,**

in den ouderdom van 56 jaar.
N. VAN ROMBURGH—
LANGEVELD.
C. G. M. KOK—
VAN ROMBURGH.
J. A. F. KOK
en Kinderen.
J. A. M. VAN ROMBURGH.
J. ROODENBURG.

LEIDEN, 24 Nov. 1920.
Turfmarkt 11.

Volstrekt eenige en algemeene kennisgeving.

Verzoeken geen rouwbeklag en geen bloemen.

De begrafenis zal plaats hebben Zaterdag 27 Nov. a.s. te één uur des namiddags, aan de begraafplaats Groenesteeg. 861

Overlijdensadvertentie

Zoo werd hij in enkele commissiën benoemd, o.a. tot lid van de Huurcommissie en tot plaatsvervangend lid van den Militieraad, welke betrekking hij beeft bekleeden, toen hij in 1919 bij invoering van het algemeen kiesrecht met evenredige vertegenwoordiging met vele andere vrijzinnige Raadsleden zijn plaats in den Raad zag innemen door leden van de sociaal-democratische partij.

Kerkelijk behoorde hij tot de Doopsgezinde Gemeente. Ook daar genoot hij het vertrouwen zijner medeleden, die hem een plaats gaven in den Grooten Kerkeraad.

Zoo is in den heer Van Romburgh een man heengegaan, die in menigen kring een leegte plaats achterlaat en wiens nagedachtenis nog langen tijden in Leiden en daarbuiten zal worden bewaard.

Drie dagen later wordt François van Romburgh op de begraafplaats Groenesteeg in zandgraf 639 ter aarde besteld. In dit graf was al eerder zijn grootvader Pieter van Romburgh, eveneens collecteur van de Staatsloterij, en diens echtgenote Geertruij Wilhelmina Eggink begraven (op 26 maart respectievelijk op 22 november 1897). Beiden bereikten een hoge leeftijd: zijn grootmoeder werd 92 jaar, zijn grootvader zelfs 97. Zes jaar na François, op 23 oktober 1926, is als laatste zijn echtgenote Neeltje Langeveld in dit graf ter aarde besteld. Op het graf staat een stèle met daarop alleen de namen van François en zijn echtgenote.



Zandgraf 639 met stèle

Het was een eenvoudige begrafenis, geheel overeenkomstig de wens der overledene. Er was veel belangstelling, waaronder afgevaardigden van organisaties waarin Van Romburgh actief was geweest. Op de kist lag een aantal bloemenkransen.

Ds. J. Wuite, predikant van de Doopsgezinde Gemeente, herdacht de overledene. Hij schetste zijn werkzame leven dat in dienst stond van zijn gezin en de samenleving. Verder sprak nog de heer A.J. Hollander, als vriend van de overledene.

De heer J.A.F. Kok, schoonzoon, dankte namens de familie voor de laatste eer aan de overledene bewezen.

Bronnen:

Literatuur:

E. Th. Witte: *François van Romburgh*, Leids Jaarboekje 1921, p. LX-LXIII.

Archieven:

- Centraal Bureau voor de Genealogie te Den Haag (CGB)
- Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO)

Dagbladen:

- Leidsch Dagblad: 25, 26 en 29 november 1920

Websites:

- www.wiewaswie.nl
- www.wikipedia.nl

Auteurs:

Lodewijk Kallenberg (december 2025)